
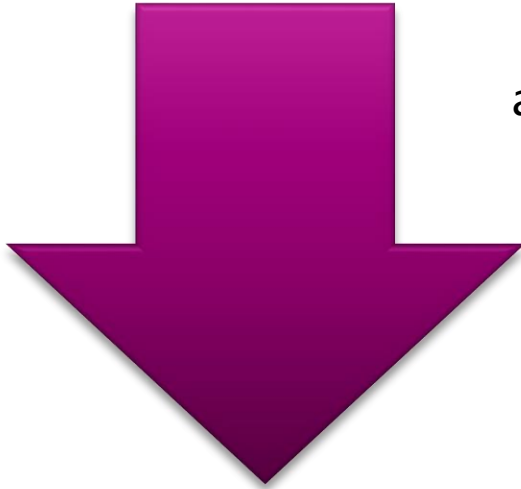

Asosiy vositalar holati va ulardan foydalanishni tahlili

Reja:

1. Asosiy vositalar holati va ulardan foydalanishni tahlili.
 2. Asosiy vositalarning tarkibiy tuzilishi va dinamikasini tahlili.
 3. Asosiy vositalardan samarali foydalanganlikni tahlili.
 4. Asosiy vositalarning texnik holatini tahlili.
 5. Foydalanilgan adabiyotlar.
-

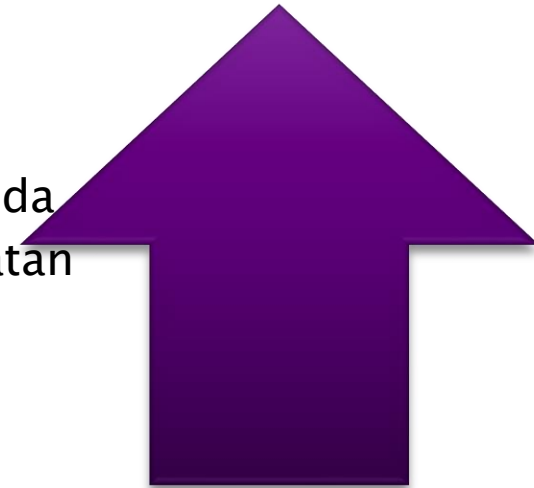
Asosiy vositalar ishlab
chiqarishning muhim omili
sifatida ajralib ular
yordamida bevosita mehnat
predmetlari va mehnat
kuchlari birikuvida mahsulot
ishlab chiqariladi. Ular
bajariladi va xizmatlar
ko'rsatiladi.

Asosiy vositalar tahlilida korxonaning asosiy vositalar bilan qurollanish darajasiga ularning texnik holat va harakat ko'rsatkichlari samaradorlik ko'rsatkichlariga dinamikasi va holatiga baxo beradi.

Asosiy vositalar bilan ta'minlanish deyilganda korxonanning reja yoki o'tgan yillarga nisbatan asosiy fondlar bilan qurollanish darajasi tushuniladi.

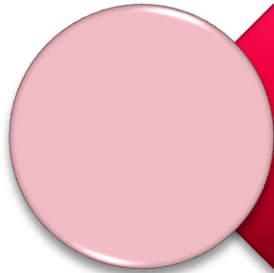
Asosiy vositalar quyidagi belgilar bo'yicha tarkiblanishi mumkin:

1. Ishlab chiqarish jarayonida qatnashuviga qarab:

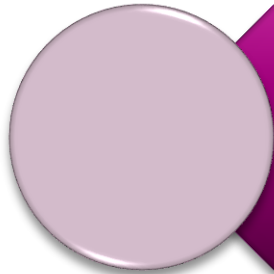
Aktiv asosiy vositalar

Passiv asosiy vositalar

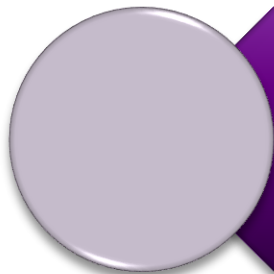
2.Tarmoq bo'ysunuviga qarab:

Sanoat ishlab chiqarish
asosiy vositalari

Boshqa tarmoq asosiy
vositalari

Noishlab chiqarish
asosiy vositalari

3.Foydalanishiga qarab :

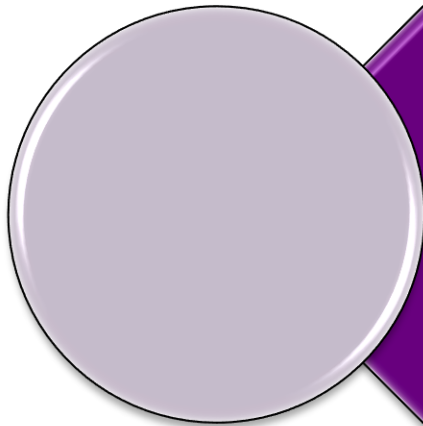
Foydalanishdagi asosiy
vositalar

Foydalanishdan olib
qo'yilgan asosiy vositalar

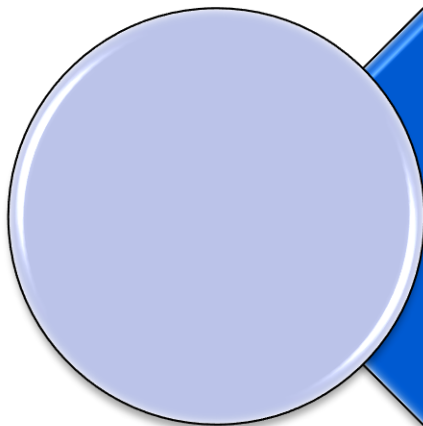
4. Turi bo'yicha:

- ▶ Binolar, isshoatlar, uzatish moslamalari, mashina va uskunalar, transport vositalari, asbob uskunalar, xo'jalik inventarlari, ishchi va mahsuldor hayvonlar , ko'p yillik ekinlar va boshqa asosiy vositalar.

5. Mulk egaligiga qarab:

O'ziga tegishli
asosiy vositalar

Ijaraga olingan
asosiy vositalar

Asosiy vositalarning tarkibi, tuzilishi va o'sishining tahlili:

Ko'rsatkichlar	Yil boshiga		Yil oxiriga		Yil boshiga nisbatan o'zgarishi	
	Ming so'm	%	Ming so'm	%	Ming so'm	%
A	1	2	3	4	5	6
Sanoat ishlab chiqarish vositalari	67937	97,7	69991	85,5	+20,5 4	103
Boshqa tarmoqlarning asosiy ishlab chiqarish vositalari	1536	2,2	1049	1,5	-487	68,3
Noishlab chiqarish vositalari	9	0.01	9	0,01	-	-
Jami asosiy vositlar	69482	100	71049	100	1567	102,7

Tahlilda asosiy vositalarning samaradorlik ko'rsatkichlari va ularning ta'sir etuvchi omillar ikta tarkib bo'yicha o'rganiladi:

1

- Asosiy vositalarning samaradorligi va uning o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillar tahlili

2

- Asosiy vositalar va ulardan samarali foydalanish ko'rsatkichlarining o'zgarishiga ta'sirining tahlili

Fond qaytimi va uning o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillar:

1

- Mahsulot ishlab chiqarish hajmi va uning o'zgarishi;

2

- Asosiy vositalarning o'rtacha yillik qiymati;

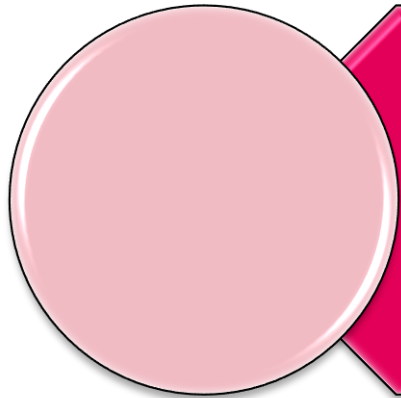
3

- Mahsulot hajmiga ta'sir etuvchi mehnat vositalari bilan bog'liq bo'lgan omillar;

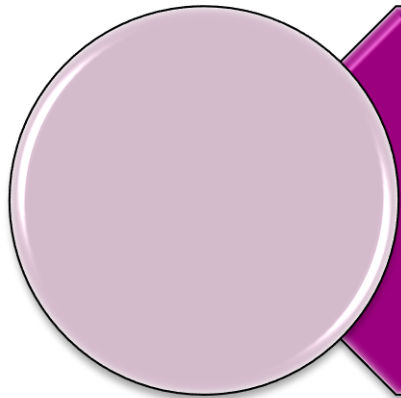
Asosiy vositalardan foydalanishning samaradorlik ko'rsatkichlari va ularning o'zgarishiga ta'sir etuvchi omillar tahlili:

Ko'rsatkichlar	O'tgan yili	Hisobot yili	Farqi (+,-)
1	2	3	4
Sotishdan olingan sof tushum ming so'm	263809	440274	+17646 5
Asosiy vositalarni qiymati ming so'm	69482	71049	+1567
Har ming so'mlik asosiy vositalar hisobiga olingan tushum, ming so'm	3.7968	6,1968	+2,4
Asosiy vositalar va ulardan foydalanishni sof tushumiga ta'siri			
a) Asosiy vositalar qiymatining o'zgarishi (1567x3,7968)	x	x	5949,6
b) Asosiy vositalar qiymatining o'zgarishi(2,4x71,049)	x	x	170515, 4

Asosiy vositalarning texnik holatini tahlili:

Asosiy vositalarning yaroqlilik darajasi

Asosiy vositalarning eskirish darajasi

Asosiy vositalarning yangilanish manbalari:

1

- Kapital qo'yilmalar va investitsiyalar;

2

- Xususiy kapitalning o'sishi;

3

- Uzoq muddatli kreditlar qarzlari.

Фойдаланилган адабиётлар:

1. Ўзбекистон Республикаси Бухгалтерия ҳисоби тўғрисидаги қонун. 30.08.1996й.
 2. Вахобов А.В. , Ибрагимов А.Т., Молиявий бошқарув таҳлили дарслик Т. 2005й.
 3. Баканов М.И., Шеремед А.Д., Теория экономического анализа. М.: ФиС . 2006.
- ▶ Интернет сайтлари:
- ▶ www.gaap.ru
 - ▶ www.cip.ru
 - ▶ www.buhgalt.ru